Pterygium

‘Vleugeltje’

ijssel land ziekenhuis

Samen maken we het verschil.

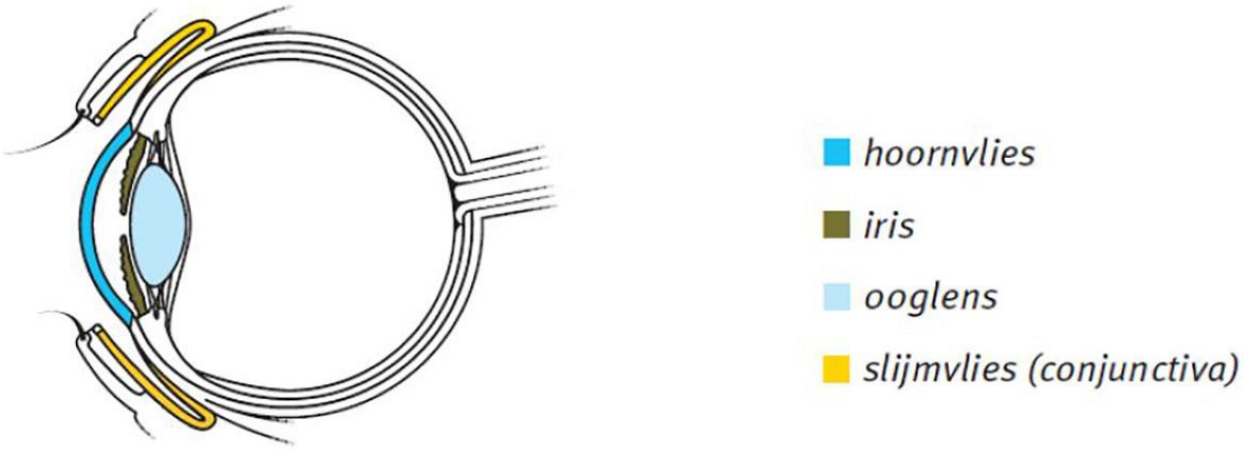
ysl.nl 010 258 5000

Patiënteninformatie

Deze folder geeft u informatie over de behandeling bij een pterygium.

Slijmvlies

Een deel van de oogbol en de binnenzijde van de oogleden is bedekt met slijmvlies (de conjunctiva) *(zie figuur 1)*.
Het slijmvlies is doorzichtig en beschermt het oog tegen invloeden van buitenaf. Ook speelt het een belangrijke rol bij een optimale bevochtiging van het oog. Het slijmvlies verdeelt het traanvocht over het hoornvlies tijdens het knipperen van de ogen.

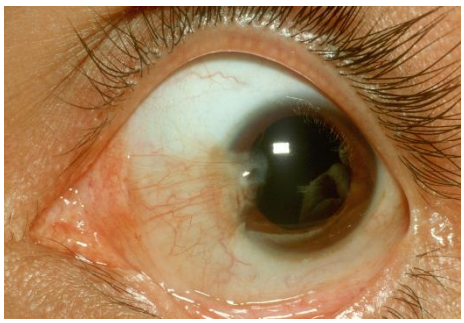

Figuur 1: Doorsnede van het oog

Pterygium

De oogarts heeft bij u een pterygium geconstateerd. Dit is een plooi van het slijmvlies die meestal vanuit de ooghoek aan de neuszijde langzaam over het hoornvlies groeit.
De plooi krijgt daarbij de vorm van een langwerpig driehoekig ‘vleugeltje’.

Hoe een pterygium ontstaat, is niet duidelijk. Mogelijk bestaat er een relatie met verhoogde blootstelling aan zonlicht, hitte, droogte en stof.

Voorbeeld van een pterygium (‘vleugeltje’)

Klachten

In eerste instantie geeft een pterygium vaak klachten zoals een rood oog, een branderig gevoel en tranen. Ook kan het als cosmetisch storend worden ervaren.
Wanneer het pterygium groeit, kan het uiteindelijk tot voor de pupilopening reiken en daardoor het gezichtsvermogen verminderen.

Behandeling

Bij een klein pterygium wordt vaak geprobeerd met behulp van kunsttranen het gevoel van irritatie te verminderen. Maar wanneer het blijft groeien, zal een operatie worden geadviseerd. Dit is de enige manier om het definitief te verwijderen.

Preoperatief spreekuur anesthesiologie

Zodra u van uw behandelend arts heeft gehoord dat u wordt geopereerd, maakt de doktersassistente een afspraak voor het preoperatief spreekuur bij de polikliniek Anesthesiologie.

Graag van te voren de VRAGENLIJST invullen op uw patiëntenportaal Mijn IJsselland!

Zie folder ‘Preoperatief spreekuur volwassenen’.
In verband met uw veiligheid bent u verplicht een **actuele medicatielijst** mee te nemen. Deze lijst is verkrijgbaar bij uw apotheek.

Voorbereiding op de operatie

- U mag op de dag van de operatie **geen oogmake-up**, **nagellak** of **sieraden** dragen.
- Als u een **hoortoestel** draagt, moet u deze aan de kant van het te opereren oog uit doen.
- U mag na de operatie niet zelf actief deelnemen aan het verkeer (autorijden of fietsen). Wij vragen u een **begeleider** mee te nemen die u na de operatie naar huis brengt.
- Als er na uw laatste bezoek **wijzigingen in uw gezondheidstoestand** zijn, geeft u deze dan door.
  U kunt hierbij denken aan:
  - verslechtering van uw algemene conditie;
  - recente bezoeken aan cardioloog, neuroloog, internist of reumatoloog;
  - het gebruik van nieuwe medicijnen en het gebruik van bloedverdunnende medicijnen.

Verdoving

Er zijn drie soorten verdoving mogelijk bij deze operatie:

Plaatselijke verdoving van het oog door middel van druppels

Bij deze verdovingsvorm wordt alleen het oppervlak van het oog verdoofd, waardoor het ongevoelig wordt voor scherpe pijn. Aanraking van het oog en vloeistoffen voelt u nog wel. Tijdens de behandeling kunt u blijven zien en u kunt uw oog bewegen. Bij een plaatselijke verdoving kunt u van tevoren gewoon eten en drinken.

Plaatselijke verdoving van het oog door middel van een injectie bij het oog (subtenon anesthesie)

Bij deze verdovingsvorm krijgt u een prik bij het oog (langs de oogbol). Deze verdoving is niet alleen bedoeld om de operatie pijnvrij te maken, maar ook om de bewegingen van het oog te verminderen. Hierdoor kan het zicht tijdelijk verminderd zijn. Tijdens de behandeling bent u wakker en aanspreekbaar.

Algehele verdoving (narcose)

Bij een algehele verdoving (narcose) krijgt u een slaapmiddel door middel van een infuus toegediend. U valt in slaap en wordt pas na afloop van de behandeling weer wakker.

Waar meldt u zich op de dag van uw operatie

U kunt zich melden bij de afdeling Dagverpleging. Daar wordt u voorbereid op de operatie.

De operatie

- Tijdens de operatie wordt de driehoekige slijmvliesplooi verwijderd en wordt het eronder liggende hoornvliesoppervlak gepolijst met een frees.
- Op het wondje, dat daardoor ontstaat, wordt een nieuw lapje slijmvlies gehecht. Dit heet een transplantaat. Voor dit transplantaat wordt slijmvlies uit hetzelfde oog gebruikt, meestal van achter het bovenooglid. Het wondje, dat op die plek ontstaat, geneest restloos.
- Het lapje slijmvlies wordt vastgezet met hechtingen die binnen drie tot vier weken vanzelf oplossen.
- Door een nieuw lapje slijmvlies aan te brengen, neemt de kans op herhaalde groei van het pterygium af tot ongeveer 1%.

De operatie duurt ongeveer 45 minuten.

Na de operatie

Na de operatie mag u in principe naar huis.
Het oog is echter nog zeer kwetsbaar voor stoten en wrijven.
Na de operatie krijgt u daarom ter bescherming een oogverband met een plastic kapje voor het geopereerde oog. Hierdoor kunt u diepte en afstanden tijdelijk niet goed inschatten. U mag na de operatie dus niet zelf actief deelnemen aan het verkeer (autorijden of fietsen). Wij vragen u een begeleider mee te nemen die u na de operatie naar huis brengt.

Leefregels

Na de operatie geldt een aantal leefregels:

- Verwijder de dag na de operatie het **kapje** en het **oogverband**. Bewaar het kapje, zodat u deze de eerste twee weken na de operatie ’s nachts kunt dragen ter bescherming van het oog.
- Begint u de dag na de operatie met de voorgeschreven **oogzalf** of **oogdruppels** tot de eerste controle na de operatie.
  De medicatie voorkomt infecties en vermindert de kans op een ontsteking.
- Draag gedurende de eerste twee weken buiten een **(zonne)bril** ter bescherming van het oog.
- **Wrijf** de eerste twee maanden **niet** in uw oog.
- U kunt gerust **douchen** en **haren wassen** zonder extra bescherming.
- U kunt uw **werk** meestal na een paar dagen weer hervatten. Bij twijfel kunt u dit met uw oogarts overleggen.
- **Lichamelijke inspanning**, **sporten** en **zwemmen** mogen na 2 weken hervat worden. Omdat het oog kwetsbaar is, moet u bij het sporten en zwemmen het oog beschermen met een **bril**.
- Gebruik de eerste 2 weken na de operatie **geen oogmake-up**.

Mogelijke klachten

- Het oogverband bevat de eerste dag wat **bloederig vocht**; dit is normaal. Ook de dagen na de operatie kunnen er roodgekleurde tranen uit het oog komen.
- Het oog is meestal de eerste drie weken **pijnlijk** en **lichtgevoelig**.
- De oogleden kunnen een aantal dagen **gezwollen** zijn.
- Het slijmvlies van het oog is in de ooghoek **gezwollen** en lijkt op een blaasje.
- De **roodheid** als gevolg van de operatie verdwijnt meestal pas na vier tot zes weken.
- U kunt in overleg met uw arts drie- tot viermaal daags paracetamol (500 mg) tegen de **pijn** gebruiken.

Mogelijke complicaties

Bij ernstige vormen van pterygium kan na de operatie een verandering of toename van de cylinder optreden door een onregelmatigheid van het hoornvliesoppervlak. Een toename in cylinder kan een wazig, vervormd of opgerekt beeld geven.

Controle

De controle vindt ongeveer 4 weken na de operatie plaats op de polikliniek Oogheelkunde. Tijdens deze controle wordt u onderzocht door de oogarts.

Veiligheidstips

Een aantal eenvoudige tips kunnen ervoor zorgen dat u de behandeling op een positieve manier ervaart:

- Kom nooit alleen, maar neem altijd iemand met u mee: twee horen en onthouden meer dan één!
- Als u niet zo goed Nederlands of Engels spreekt, neem dan iemand mee die dat wel kan.
- Als u vragen heeft of bezorgd bent over iets dat u niet begrijpt, vraag het dan! U heeft er recht op te weten wat er met u gebeurt.
- Neem bij elk bezoek een lijst mee van alle medicijnen die u gebruikt. Dit overzicht kunt u halen bij uw apotheek. Zodoende is de oogarts precies op de hoogte van uw geneesmiddelengebruik.
- Vertel uw arts of u ergens overgevoelig voor bent.
- Wees oplettend en wees er zeker van dat u de juiste medicijnen krijgt. Bij twijfel, vraag het aan de behandelaar.
- Lees de folder nauwkeurig na. Als u iets niet begrijpt kunt u dit altijd vragen.

- Schrijf de vragen op die u aan de arts wilt stellen.
  U bent er dan zeker van dat u niets vergeet te vragen in de spreek- of behandelruimte.
- U kunt zelf beslissen of u een second opinion – een tweede mening – wilt. U kunt over uw verzoek met uw arts praten. Het betekent niet dat de relatie met uw arts wordt verbroken.
- Wees actief betrokken bij alle beslissingen over uw behandeling. Het gaat om uw gezondheid!!!

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde van het IJsselland Ziekenhuis, van maandag tot en met vrijdag van 8.15 tot 16.30 uur, tel. **010 – 258 5960**.

Na 16.30 uur en in het weekend kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp van het Oogziekenhuis Rotterdam: tel. 010 – 401 7777.

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten **mijn-ijsselland**
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners **aanbevolen-websites**
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App **folder app**